

УДК 338.48

Голотін Є.М.¹

Каптюх Т.В.²

¹ студ. гр. МТЕ–119м НУ «Запорізька політехніка»,

² старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

СУЧАСНИЙ СТАН РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА В УКРАЇНІ

Розвиток туристичної галузі сьогодні є надзвичайно актуальним, оскільки туризм є одним із важливих чинників виходу нашої економіки з кризи, стабільного і динамічного збільшення надходжень до бюджету, позитивного впливу на стан справ у багатьох галузях народного господарства, підвищення зайнятості населення, розвитку у ринкових відносинах. Одночасно зі збільшенням загальної кількості туристів помітний розвиток одержала інфраструктура туризму й основний її компонент – готельний сектор, що прагне одержати свою частку бізнесу. У сучасних умовах готелі змушені боротися за «місце під сонцем», а за наявності можливості прагнути до розширення свого бізнесу. Останнім часом у зв'язку з недавнім економічним спадом у розвинених країнах світу різко загострилася конкурентна боротьба в індустрії гостинності, як в світі, так і в Україні.

Метою дослідження є аналіз сучасного стану готельного господарства України в контексті розвитку туризму, визначення шляхів та тенденції розвитку; виявлення слабких та сильних сторін готельного господарства України.

Індустрія туризму – сукупність різних суб'єктів туристської діяльності (готелі, туристичні комплекси, кемпінги, мотелі, пансіонати, підприємства ресторанного господарства, транспорту, заклади культури, спорту), які забезпечують прийом, обслуговування та перевезення туристів.

Готель – це візитна картка міста або країни, він може бути як центром активних ділових контактів, так і Меккою для прихильників відпочинку і подорожей. Готельне господарство є матеріальною базою туризму і характеризується концентрацією обслуговуючих сервісних служб. Особливістю продукту є те, що він являє собою комплекс послуг, пов'язаних не тільки з розміщенням гостей у готелі, але й виробництвом фірмових страв, кондитерських, хлібобулочних виробів, наданням послуг сервісу та розваг, продажом товарів та сувенірів, друкованих видань та інші.

Основу матеріально-технічної бази готельного господарства в Україні складають заклади розміщення у великих адміністративних центрах (Київ,

Харків, Дніпро, Одеса, Львів) та в регіонах, які мають привабливі туристські ресурси (Карпати, Чорноморсько-Азовське узбережжя).

У зв'язку із загостренням політичної та соціально-економічної ситуації в Україні розвиток готельної сфери характеризується негативною динамікою і має низку проблем: дефіцит бюджетного розміщення (в некатегорійних готелях, готелях 1 – 3 зірок), який призводить до не виправданого завищення цін для туристів; складність економічної ситуації, пов'язаної із значними витратами на утримання та експлуатацію номерного фонду, підвищенням тарифів на комунальні послуги, податковим тиском, коливанням курсу валют; низька конкурентоспроможність матеріально-технічної бази значної кількості підприємств розміщення, яка впливає на ступінь задоволеності споживачів та гальмує розвиток туризму; стан інфраструктури у містах, насамперед, її транспортної складової. Це – недостача сучасних автобусів різної місткості для туристів, низький рівень сервісу в міському транспорті, стан доріг тощо; проблеми нормативно-правового характеру, наприклад існування обов'язкової категоризації та, в той же час, добровільної сертифікації; фактична відсутність довгий час органів категоризації та нагляду за дотриманням стандартів, що спричинило високий рівень недобросовісної конкуренції та неконтрольоване використання зірок у позиціонуванні готелів; невідповідність цін рівню якості надання готельних послуг, тому туристи віддають перевагу іншим місцям для тимчасового проживання (бази відпочинку, котеджі, літні будиночки, орендовані квартири тощо); недосконалість форм галузевої статистики та фактична відсутність повної аналітики розвитку галузі, що перешкоджає розробці стратегічних планів розвитку підприємств; відсутність програми підтримки підприємств, що займаються в'їзним туризмом; недостатня організація системи активізації туристів в регіонах; рекламно-інформаційного забезпечення, системи захисту прав подорожуючих; обмеженість додаткових послуг у готельних підприємствах, що впливає на загальну конкурентоспроможність засобів розміщення, конкурентною перевагою є не стільки надання основних послуг, а диверсифікація додаткових; відсутність великих туроператорів з внутрішнього туризму, що мають власну туристичну інфраструктуру, власний інвестиційний потенціал, які б могли в межах свого виробничого циклу туристичних продуктів підвищити завантаженість готелів та ін.

Існуючі проблеми призвели до скорочення переліку послуг готельних підприємств, низької якості обслуговування, що викликало зниження задоволеності клієнтів і, як наслідок, зменшення попиту на готельні послуги.

Оскільки розвиток готельної індустрії в Україні гальмується через недостатність інвестиційних ресурсів, необхідно створити сприятливе інвестиційне середовище, зокрема: сформувати чіткий та зрозумілий механізм організації бізнесу у сфері гостинності; вдосконалити умови

здійснення підприємницької діяльності у сфері туризму та курортів; забезпечити інформаційно-консультаційну підтримку start-up-проектам; консолідувати зусилля влади, науки, бізнесу та громадськості у сфері інноваційно-проектного забезпечення розвитку туристично-готельної індустрії; налагодити співпрацю з міжнародними та національними організаціями, які представляють інтереси інвесторів чи співпрацюють з ними.

Також відбулись зміни у правилах обов'язкової сертифікації готельних послуг. Нові правила сертифікації впливають на динаміку розвитку готельного бізнесу та сприяють підвищенню якості послуг, що надаються. Отже, всі перелічені заходи стануть основою стабільності й процвітання готельного бізнесу в Україні.

Необхідно зазначити, що в Україні, особливо у великих містах, у тому числі й у Києві, необхідно розвивати сегмент недорогих готелів з доступними цінами для людей із середнім рівнем достатку. З урахуванням підвищення внутрішньої ділової активності, у регіонах тризіркові готелі можуть бути привабливими й іноземному інвесторові.

Сьогодні все більше міжнародних операторів виявляють цікавість до керування вже готовими об'єктами. Міжнародний оператор дозволяє готелю швидше інтегруватися в міжнародні мережі, гарантує впізнаваність бренду, надає доступ до міжнародних систем бронювання.

Кількість готелів можна збільшити за рахунок реконструкції та модернізації вже існуючих. Проводячи об'єктивний аналіз існуючої бази, можна відмітити, що вона спроможна задовольнити потреби в готельних місцях. Для цього необхідно привести у відповідний стан побудовані раніше готелі, звернути увагу на об'єкти незавершеного будівництва, відомчі будинки й гуртожитки.

Таким чином, на підприємствах готельного господарства в сучасних умовах необхідно впроваджувати більш дієві та досконалі системи управління. Сучасний стан готельної сфери в Україні, залежить від підвищення її розвитку, інвестування значною мірою залежить реальний стан туристичної інфраструктури в державі. Для ефективної діяльності готельної сфери потрібна гнучка система державного стимулювання цієї галузі, розроблена у нормативно-законодавчій базі. Необхідно також збільшити кількість засобів розміщення різних категорій з чіткою диференціацією в спеціалізації пропонуванних послуг гостинності, вдосконалити управління готельними підприємствами в умовах динамічного соціально-економічного простору та розширення туристичної діяльності, поліпшити якість готельних послуг, ефективність маркетингу і взаємодії на туристичному ринку сучасних готелів, а на державному рівні максимально підтримувати формування

національних готельних ланцюгів, які впроваджують нові стандарти готельного сервісу, єдині підходи організації управління.